

Een onderzoek naar zelfbeschadigend
gedrag onder jongeren

“denken”

De nacht is donker
Ik sta buiten op straat
Mezelf af te vragen
Waarom mijn leven verder gaat

Waarom ook er niet uitstappen?
Waarom niet stoppen na vandaag?
Waarom zou ik geen zelfmoord plegen
Want dat wil ik zo graag

Het leven leek zo makkelijk
Ik dacht: “dat kan ik wel”
Maar toen stortte ik in van binnen
Toen ging alles snel

't is alsof ik al eeuwen slaap
en mijn ziel niet in mijn lichaam is
Een gevoel van vreugde en geluk
dat is wat ik mis

Nog steeds sta ik daar in de kou
Zie mijn arm in het verband
En als ik nog iets dieper kijk
Zie ik de sneeën in mijn hand

Ik hoop dat de pijn weg zal slijten
Dat niemand mij meer haten zal
Ik wil nooit meer verdrietig zijn
Of dat ik breek of dat ik val

anoniem (heks) 30-11-2005

Vragen in dit onderzoek

- Hoeveel jongeren beschadigen zichzelf opzettelijk?
- Wat doen jongeren die zichzelf beschadigen?
- Welke motieven geven zij daarvoor aan?
- Welke factoren hangen er mee samen?
- Wat zijn de omstandigheden waaronder het gedrag plaatsvond?

Waar hebben we het over?

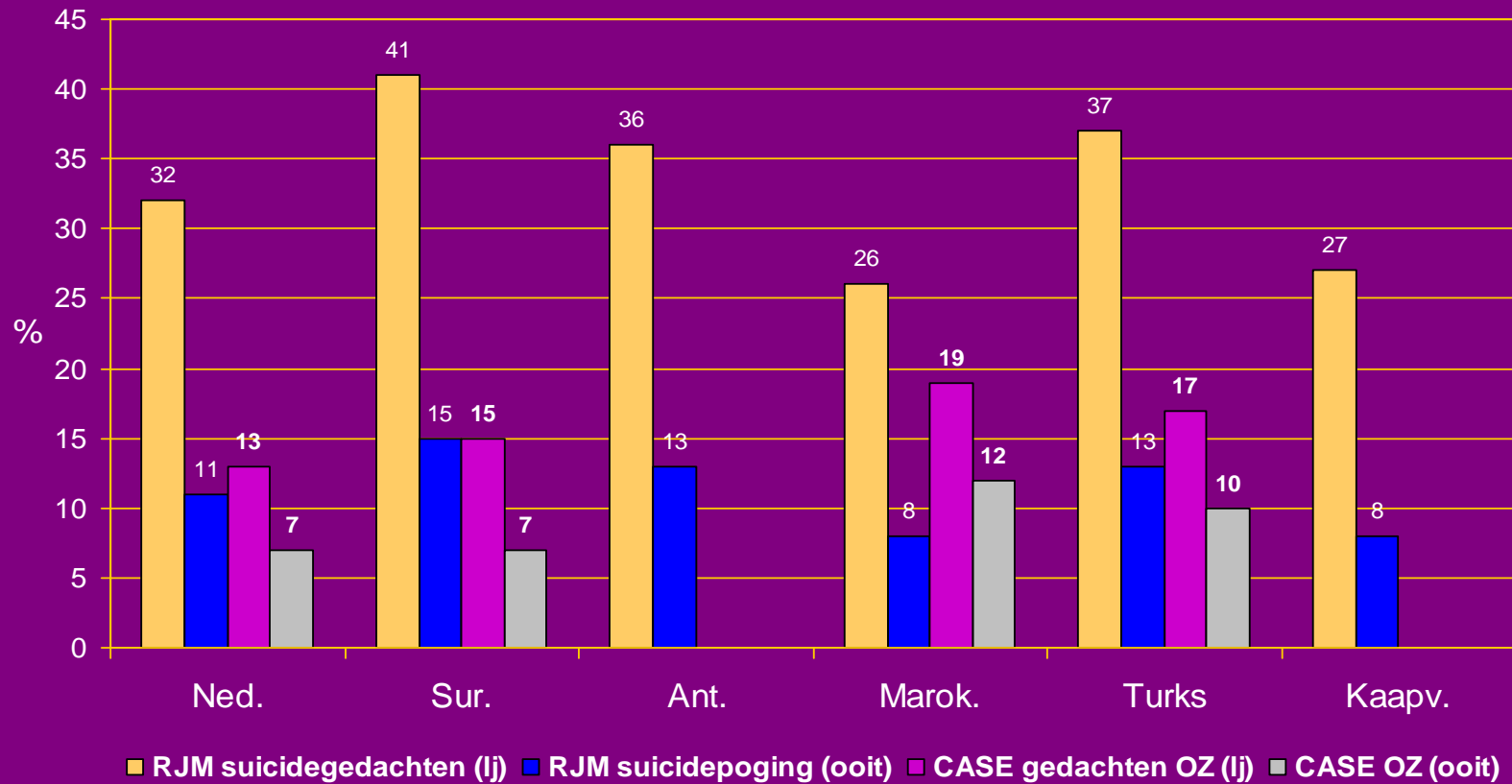
Opzettelijke zelfbeschadiging is gedrag met niet-dodelijke afloop dat door iemand opzettelijk wordt uitgevoerd, waarmee men verwacht zichzelf lichamelijk te beschadigen, of waarbij men een dusdanige hoeveelheid van een stof inneemt dat de norm voor wat algemeen als therapeutisch wordt beschouwd wordt overschreden.

Hoeveel jongeren beschadigen zichzelf opzettelijk?

“Heb je ooit opzettelijk teveel pillen geslikt of jezelf op een andere manier geprobeerd lichamelijk te beschadigen (bijvoorbeeld met een mes)”?

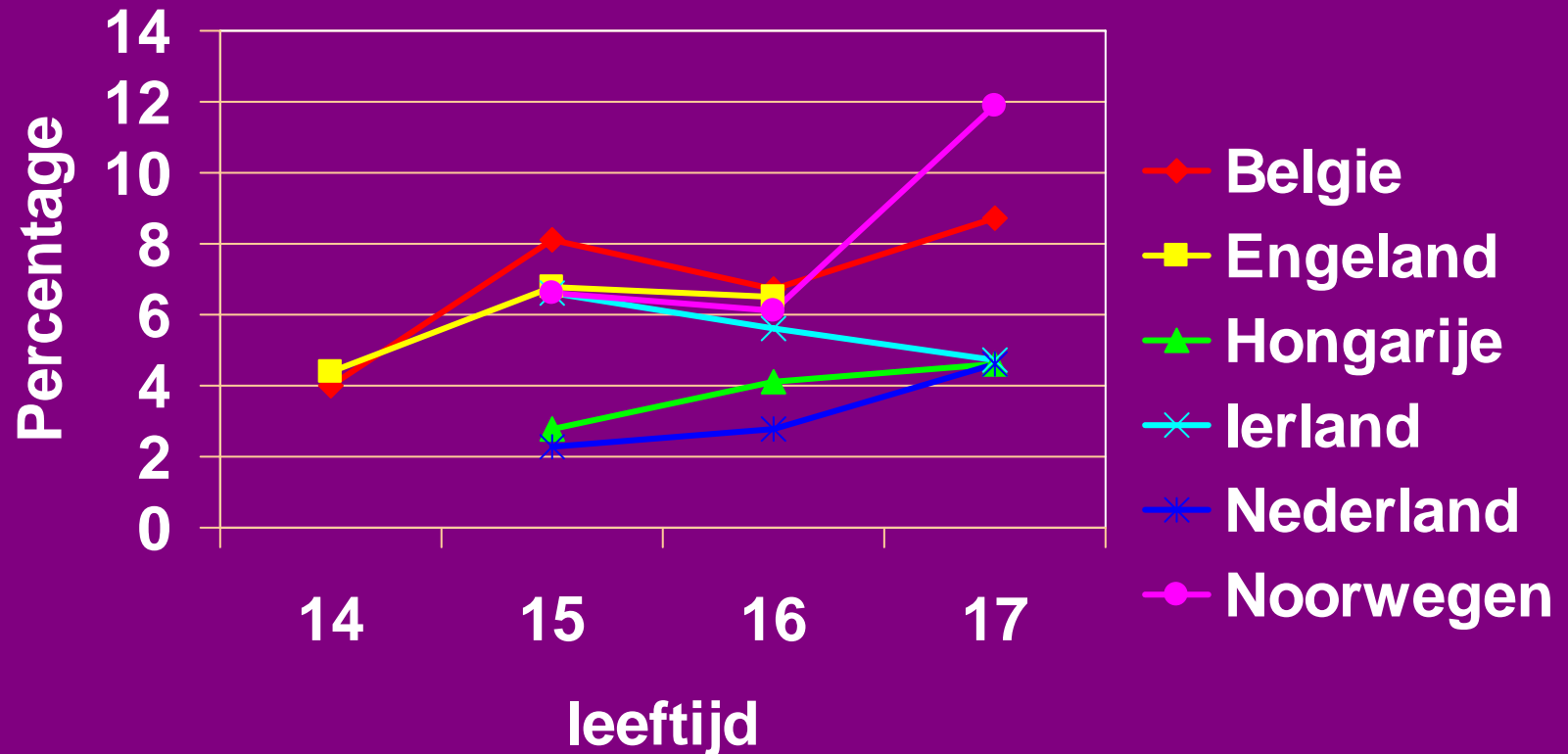
- 4.4% ooit
- 2.7% laatste jaar (jongens 1.6%, meisjes 3.6%)
- 44% daarvan: meerdere malen

Etnische achtergrond (meisjes)

Cijfers RJM: Van de Looij, 2003

zelfbeschadigend gedrag in 6 europese landen

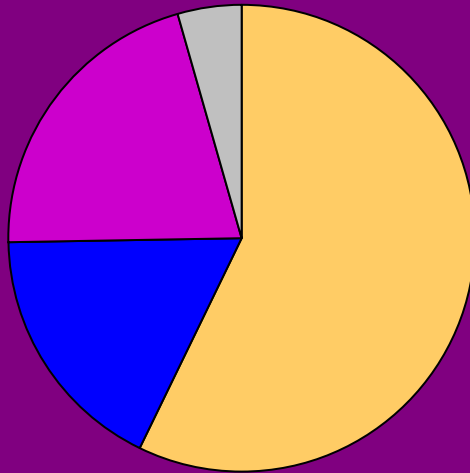

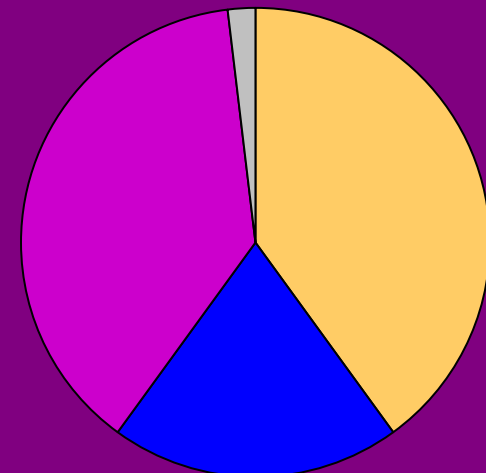
Wat doen jongeren die zichzelf beschadigen?

Methode van zelfbeschadiging

meisjes

jongens

- snijden/krassen
- overdosis pillen
- andere methode
- multipiele methoden

Welke motieven geven zij
daarvoor aan?

Ik wilde laten zien hoe wanhopig ik me
voelde

Ik wilde sterven

Ik wilde mezelf straffen

Ik wilde iemand bang maken

Ik wilde anderen betaald zetten voor de
manier waarop ze me behandeld hadden

Mijn gedachten waren zo vreselijk dat ik
daarvan af wilde zijn

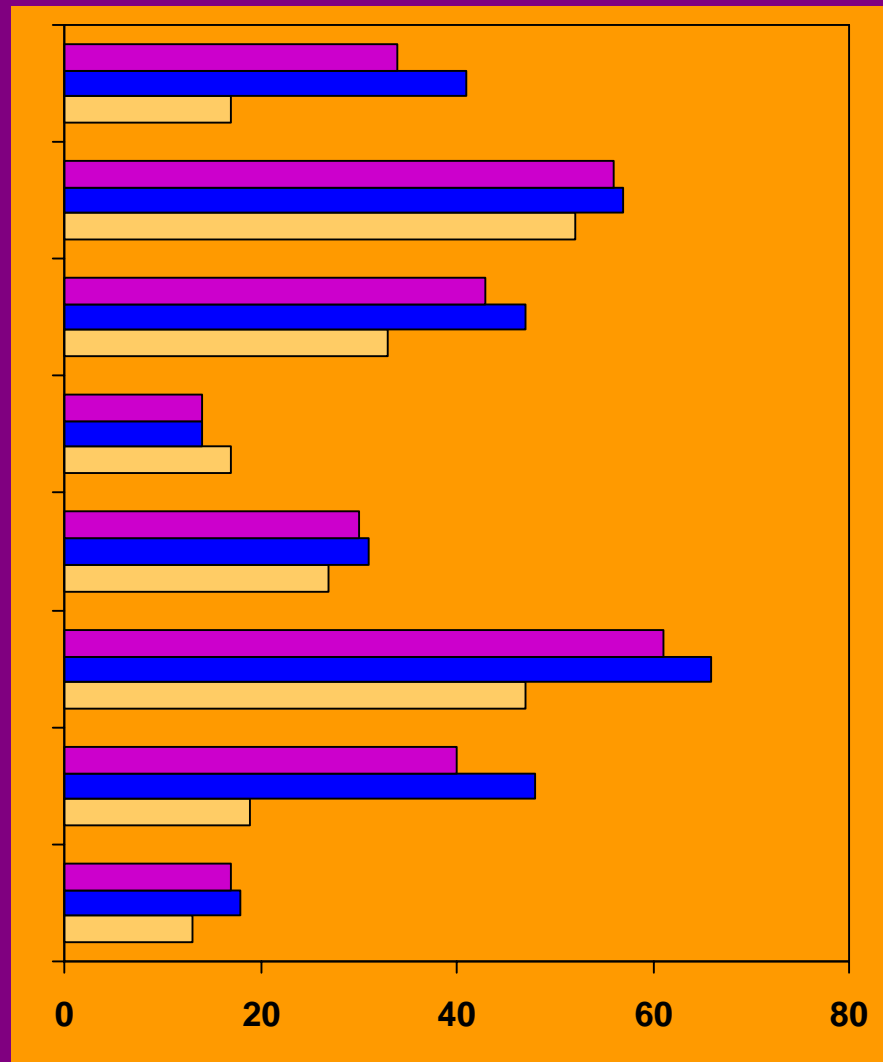
Ik wilde weten of er iemand was die
werkelijk van me hield

Ik wilde aandacht krijgen

totaal

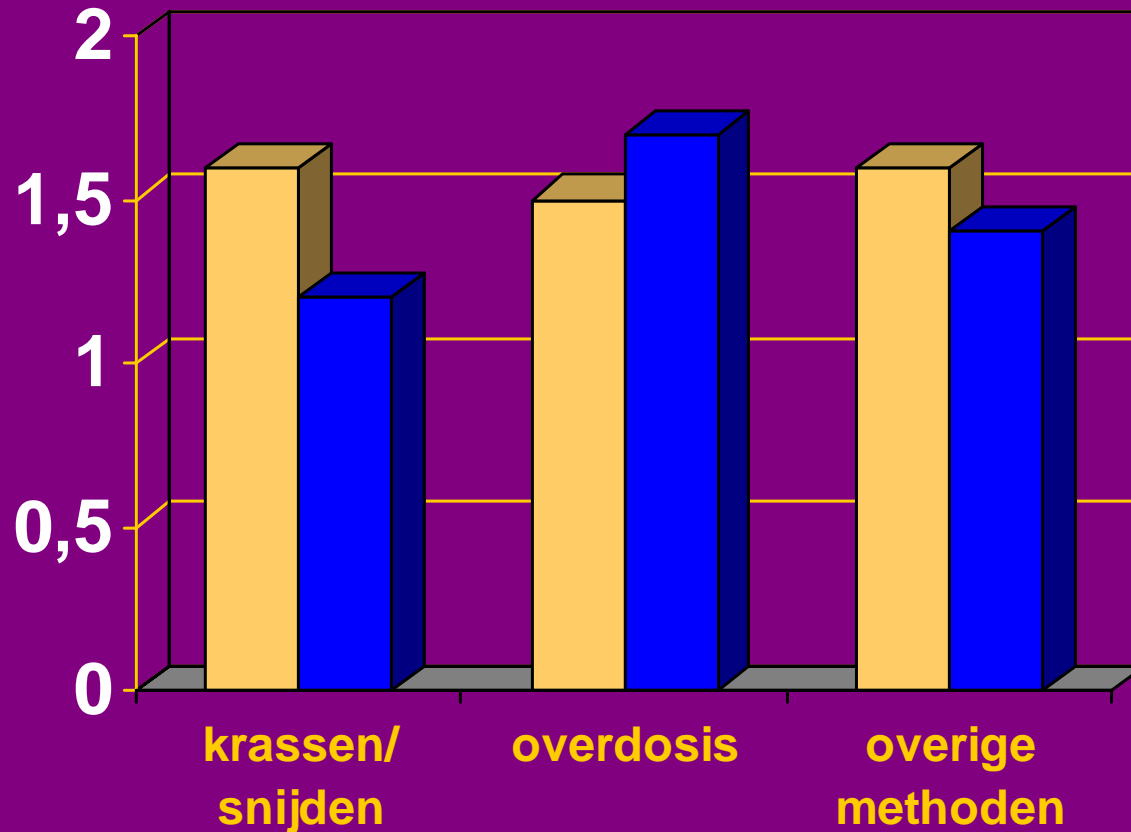
jongens

meisjes

methode en motieven

- aantal binnen - motieven
- aantal buiten - motieven

Welke factoren hangen er mee
samen?

- Middelengebruik
- Lichamelijke mishandeling
- Zelfbeschadiging in gezin
- Zelfbeschadiging in vriendenkring
- Seksueel misbruik
- Zorgen over seksuele geaardheid
- Depressie
- Angst
- Impulsiviteit
- Zelfbeeld
- Emotiegerichte coping

Risicofactoren en motieven

	Correlatie met Aantal 'binnen'- motieven	Correlatie met Aantal 'buiten'- motieven
Emotie-gerichte coping	.35**	.14
Probleem-gerichte coping	-.10	.08
HADS – depressiescore	.33**	-.03
HADS – angstscore	.40**	.06
HADS – totaalscore	.28**	.03
Impulsiviteitsscore	.18**	.06
Zelf-concept score	-.19**	-.02

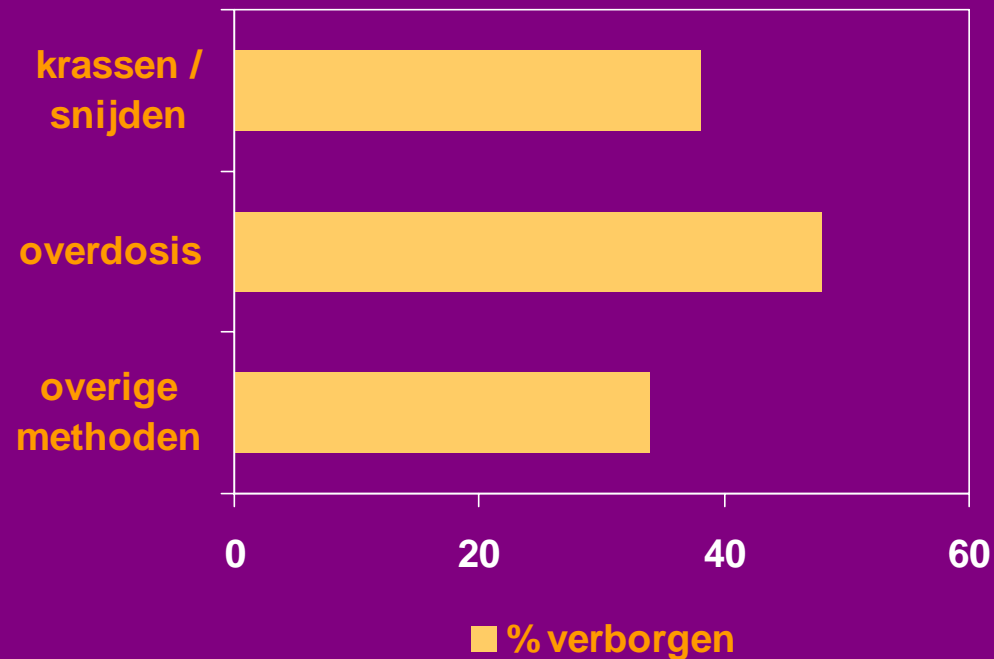
** : $p < .001$

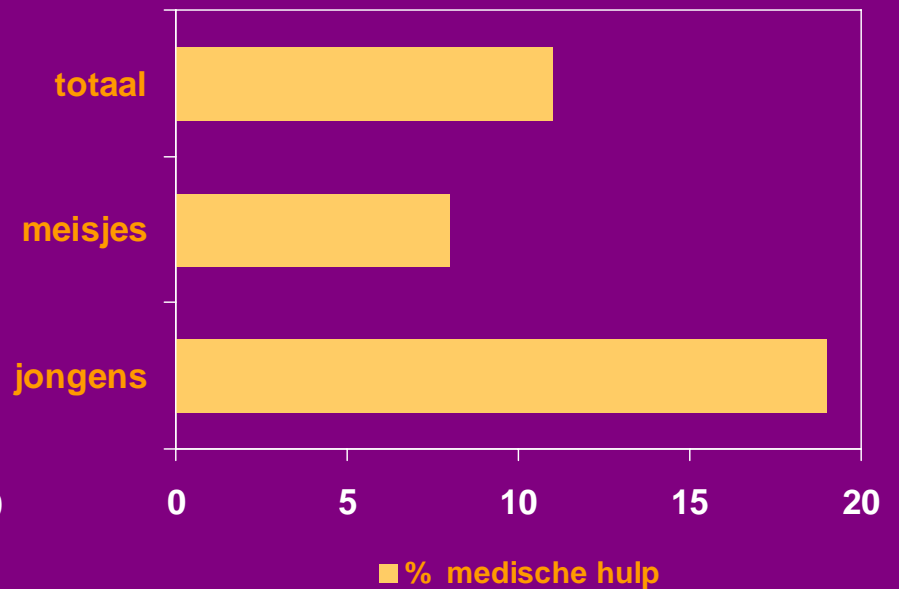
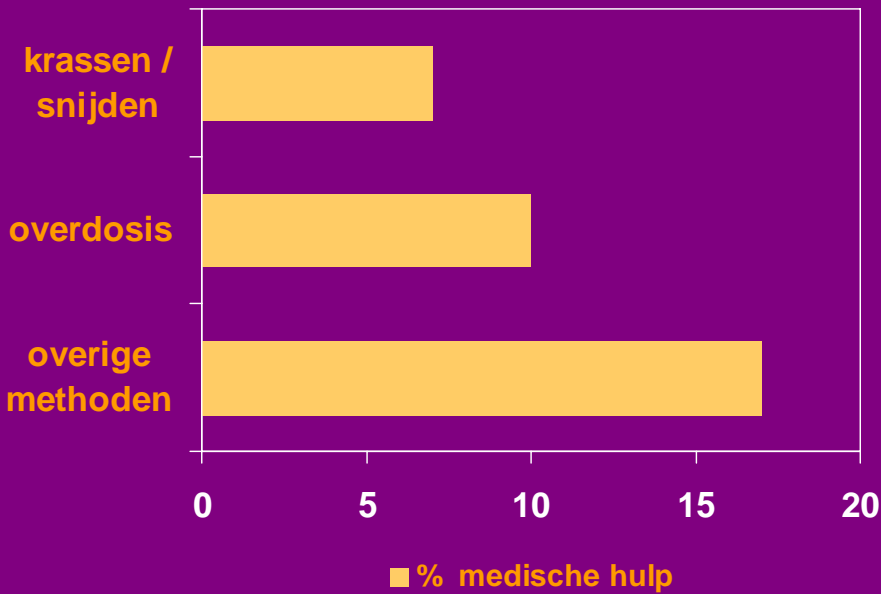
Wat zijn de omstandigheden
waaronder het gedrag
plaatsvond?

- Verreweg de meeste jongeren waren thuis tijdens de laatste keer dat ze zichzelf beschadigden
- De meerderheid zegt pas minder dan een uur van tevoren erover nagedacht te hebben

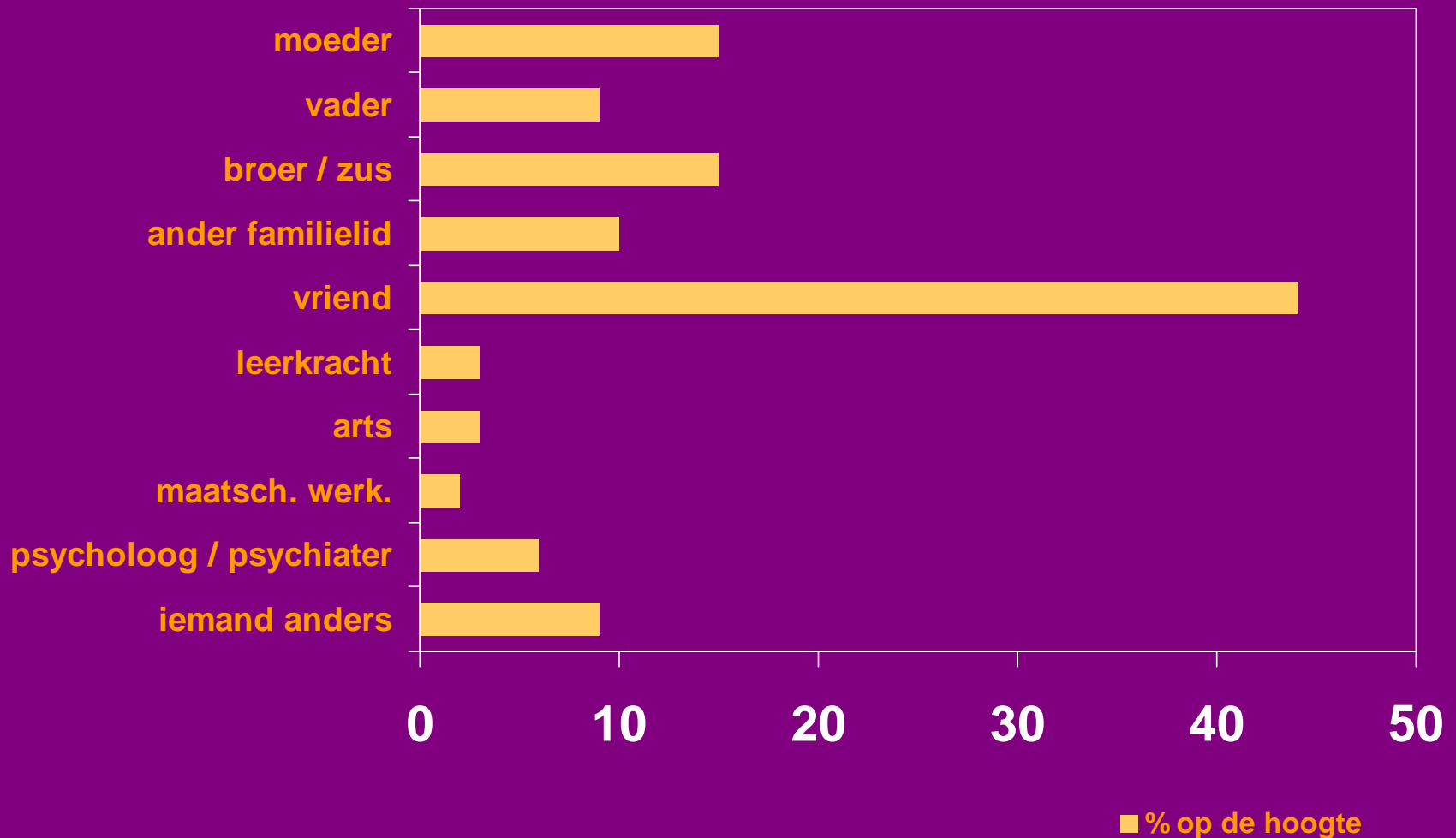
'verborgen' gedrag

medische hulp

Wie was op de hoogte?

Hele algemene conclusies

- Er zit meer onder de oppervlakte
- We weten er nog te weinig van

Wat moeten we doen?

- Meer weten
- Beter kijken en luisteren